

Nieuwe richtlijn proactieve zorgplanning (PZP)

en andere tips over TIJDIG, uit de scholing voor PaTz consulenten...

PaTz staat voor **t**ijdig, **d**eskundig, **s**amen. Hoe kunnen we de tijdige inzet van palliatieve zorg bevorderen? Daarvoor is het nodig vroeg te herkennen welke patiënt in de palliatieve fase is. Na die identificatie is het goed met de patiënt en naasten in gesprek te gaan over wat belangrijk is voor de patiënt, zodat de zorg daarop aangepast kan worden. Vorige maand is de nieuwe richtlijn proactieve zorgplanning in de palliatieve fase (PZP, ook wel advance care planning/ ACP genoemd) uitgekomen. Deze richtlijn is geautoriseerd door een groot aantal wetenschappelijke- en beroepsverenigingen. Er staan aanbevelingen over wanneer je PZP start, hoe je PZP gesprekken kunt voeren en hoe je de uitkomsten kunt vastleggen en overdragen. Er zit ook een praktijkgerichte gesprekskaart bij. In de scholing voor consulenten hebben we besproken hoe deze in de PaTz groep kan helpen PZP in praktijk te brengen. De consulenten hadden daarnaast nog vele andere tips over tijdige identificatie en PZP. Welke tips zijn behulpzaam voor jouw PaTz groep?

Hoe kan tijdig identificeren bevorderd worden in PaTz groep?

- Als vaker huisbezoeken nodig zijn: is deze patiënt mogelijk in de palliatieve fase?
- Vraag de POH (ouderen, somatiek) bij welke patiënten ze niet verbaasd zijn als ze komend jaar komen te overlijden.
- Noteer bij het binnenhalen van de edifact berichten/ post een lijstje van palliatieve patiënten
- Kijk bij binnengekomen HAP berichten of zij al als palliatieve patiënt geïdentificeerd zijn (en of er al overdracht HAP gemaakt is) .
- Kies voor een PaTz bijeenkomst een specifieke patiëntengroep, bv hartfalen, neuromusculaire aandoeningen of psychiatrie (anorexia, persisterende doodswens, etc)
- Kies een aantal codes van de ICPC zoekstrategie en kijk welke van de zo gevonden patiënten in de palliatieve fase zijn.
- Maak het behapbaar, bv door af te spreken dat elke PaTz deelnemer voor de volgende bijeenkomst 4 patiënten in de Portal* heeft gezet, waarvan 1 niet-oncologisch.
- Stimuleer ook de wijkverpleegkundige om patiënten in de Portal* te zetten.
- Denk in termen van: welke patiënt heeft een instabiele gezondheid, een groot risico op achteruitgang?
- Begin met het bespreken van de patiënten die in de Portal* gezet zijn, daarna andere patiënten.
- Bespreek patiënten die overleden zijn en *niet* in de Portal* stonden: wat is de reden dat zij er niet in stonden?
- Stuur jezelf een mail/ app berichtje als er een patiënt in je hoofd oppopt die je in de Portal wilt zetten
- Zet soms alleen de naam van een patiënt in de Portal; uitgebreider invullen kan later, maar zo houd je die patiënten op je netvlies.
- Maak eens een rondje in de PaTz groep: waarom doen we dat eigenlijk, dat vroege identificeren? Wat is de meerwaarde?

*of ander palliatief zorgregister

En besef je:

- alleen al doordat er op korte termijn een PaTz bijeenkomst is, zet aan tot identificeren.
- tijdig identificeren tot standaard werkwijze maken gaat niet 1-2-3, elke PaTz bijeenkomst kan een nieuw zaadje geplant worden.

Hoe kan proactieve zorgplanning (PZP, gesprekken over behoeften, wensen en grenzen) bevorderd worden in de PaTz groep?

- Vraag bij elke patiënt die in de PaTz besproken wordt: weten we wat deze patiënt wil in de komende tijd?
- PZP kan klein starten, bv met de vraag 'hoe gaat het met u? en wat is belangrijk voor u?'
- Noem PZP 'scenariogesprek'.
- Vertel dat *jij* als zorgverlener PZP nodig hebt om goed voor de patiënt te kunnen zorgen.
- Bij wat afhoudende patiënten: vraag of je 1x mag praten over wat als het slechter gaat, 'dan stoppen we het daarna weer in een la die hopelijk lang dicht blijft'.
- Denk zelf na over welke scenario's kunnen optreden en zelfs als de patiënt er niet of weinig over wil praten, kan je voorbereidende acties nemen.
- Deel goede ervaringen met PZP en bespreek wanneer 't moeilijk is.
- Bestel / print de Gesprekskaart, bespreek 'm en bespreek bij de volgende PaTz bijeenkomst in hoeverre deze behulpzaam was bij het houden van minimaal één PZP gesprek.
- Bespreek de nieuwe richtlijn proactieve zorgplanning in de palliatieve fase
- Spreek af hoe je onderling met elkaar communiceert over PZP bij een specifieke patiënt, bv. door een Siilo groepje met betrokken zorgverleners te maken.
- Spreek af hoe je uitkomsten van PZP aan elkaar overdraagt, bespreek het gebruik van het formulier voor het uniform overdragen van PZP.
- Doe 'ns een rollenspel over PZP, bv om te kijken hoe je in gesprek kunt komen met een patiënt waarbij je dat lastig vindt.
- Wacht niet met PZP: start ermee zodra je signaleert dat een patiënt achteruit gaat
- Spreek in de PaTz groep af of/ wanneer een familiegesprek over wensen en grenzen, met huisarts én wijkverpleegkundige zinnig is.
- Bespreek of de deelnemers van de PaTz groep dezelfde voorlichtingsmaterialen over PZP willen gebruiken en welke jullie 't meest geschikt vinden.
- Kijk (voorafgaand aan of tijdens PaTz bijeenkomst) naar het filmpje dat Eva Bolt maakte over praten over zorg rond het levenseinde.